

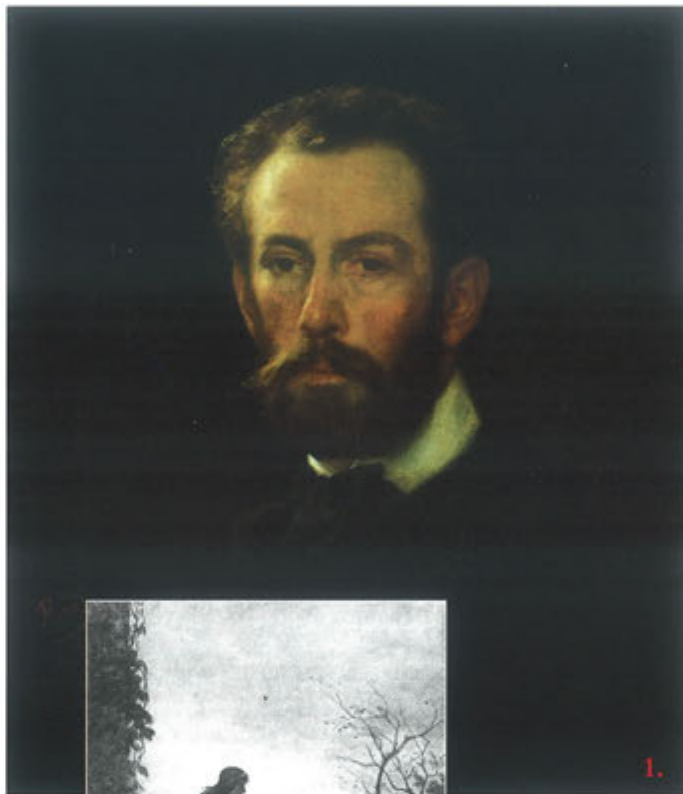
Kradzież z Muzeum Śląskiego we Wrocławiu w 1957 r.

Pierwszej znanej nam kradzieży w Muzeum Śląskim we Wrocławiu dokonano rok wcześniej. W 1956 r. z sali rzemieślniczych złodzieje skradli 36 przedmiotów ze srebra (puchary, relikwiarze, naczynia powstałe między XV a XVII w.) o szacowanej w tym czasie wartości 300 000 zł. W nocy z 3 na 4 marca 1957 r. dokonano ponownej. Skradziono pięć obrazów Jana Matejki oraz obrazy Aleksandra Gierymskiego, Henryka Rodakowskiego, Juliusza Kossaka (łącznie 13 obrazów). Złodzieje szybko skontaktowali się z muzeum, proponując zwrot obrazów po zapłaceniu okupu. Listy w tej sprawie pisane były na NRD-owskiej maszynie typu Bambino. Prokuratura zwróciła się z apelem o zgłoszenie do Komendy Głównej Milicji Obywatelskiej, komend wojewódzkich lub najbliższych jednostek MO informacji o posiadaczach tego typu maszyn. Pertraktacje w sprawie okupu trwały. Złodzieje żądali kwoty 2 000 000 zł. na dowód, że rzeczywiście są w posiadaniu obrazów. Jeden z nich został zwrócony. W pewnym momencie przestępcy nagle zerwali kontakt, a śledztwo utknęło w martwym punkcie. Wielka niewiadoma co do losów obrazów trwała ponad dwa lata.

W sierpniu 1959 r., po otrzymaniu przez prokuraturę konkretnej informacji podającej, który z mieszkańców Wrocławia wie, gdzie znajdują się obrazy, śledztwo zostało wznowione. Do końca nie wiadomo czy do złożenia doniesienia przyczyniło się wyznaczenie nagrody w wysokości 100 000 zł dla osób, które pomogą odzyskać obrazy, czy porachunki złodziejskie. Jedna rzecz pozostawała poza dyskusją - strzał był celny. Rok wcześniej aresztowany został mężczyzna, którego milicja brała pod uwagę jako jednego z możliwych sprawców, jednak z braku dowodów został zwolniony. Zatrzymana osoba doprowadziła milicję do miejsca ukrycia obrazów. Przez ponad dwa lata nie opuściły one Wrocławia. Po kradzieży zostały ukryte na strychu, pod podłogą małego, drewnianego kościółka znajdującego się w Parku Szczytnickim. W tym okresie przynajmniej dwukrotnie podejmowano próbę sprzedaży obrazów: raz na Międzynarodowych Targach w Poznaniu; drugi - wrocławskim antykwariuszom. Odzyskane obrazy zostały przekazane przewodniczącemu Rady Narodowej miasta Wrocławia na uroczystej akademii uświetniającej zlot funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, którzy rozpoczęli pracę w MO w latach 1944-45.

Winny kradzieży został skazany przez Sąd Wojewódzki we Wrocławiu na 7 lat więzienia i 5 lat pozbawienia praw obywatelskich i honorowych. Jego współnik uniknął kary więzienia - zmarł w 1958 r.

Piotr Ogródzki

1. Henryk Rodakowski, Autoportret 1853
2. Aleksander Gierymski, Hamlet 1870-72
3. Jan Matejko, Wjazd Henryka Walezego do Krakowa 1853
4. Jan Matejko, Konrad Wallenrod 1863
5. Jan Matejko, Sejm w Gąsawie 1866